

Tromsø, 04. desember 2017

Høringsuttalelse til NOU 2017:11 Bedre bistand. Bedre beredskap

Vi beklager at denne uttalelsen kommer 3 dager etter fristen, men ber likevel om at den tas med i vurderingen. Da vi ikke er på post-listen til justisdepartementet rakk vi ikke å fange denne opp før tidsfristen. Likevel er det noen av punktene i «NOU 2017:11 Bedre bistand. Bedre beredskap» som direkte berører vårt arbeid. Vi vil begrense vår uttalelse til utvalgets anbefalinger som er relatert til Økokrim og etterforskning av miljøkriminalitet:

«Økokrim og Kripos slås sammen til en felles bistands- og etterforskningsenhet for bekjempelse av organisert og annen alvorlig kriminalitet, økonomisk kriminalitet og IKT-kriminalitet. Utvalgets mindretall (to av ni medlemmer) ønsker å bevare Økokrim som i dag, subsidiært at enheten blir overført til Riksadvokatembetet.

Ansvar for etterforskning av alvorlig miljøkriminalitet blir overført fra Økokrim til Trøndelag politidistrikt. Utvalgets mindretall (to av ni medlemmer) ønsker at ansvaret for dette området forblir i Økokrim»

Naturvernforbundet er Norges eldste, og ledende natur- og miljøvernorganisasjon. Vi har over 100 lokal- og fylkeslag over hele landet, som jobber med miljø saker i sine nærområder, kommuner og fylker. Gjennom dette arbeidet avslører også Naturvernforbundet brudd på både forurensingsloven og naturmangfoldloven, og anmelder saker som er i strid med disse, eller andre lovverk. Likevel opplever vi stadig at lokale politikontor henlegger saker, på tross av bevisets stilling. Vi frykter at en nedlegging av Økokrim, hvor ansvaret for etterforskning av alvorlig miljøkriminalitet blir overført til Trøndelag politidistrikt vil føre til en svekkelse av arbeidet med etterforskning av alvorlig fauna- og miljøkriminalitet.

I utvalgets anbefalingspunkter, er det kun de to punktene om Økokrim og flyttingen av ansvaret for etterforskning av miljøkriminalitet, hvor utvalget er delt, og det er en mindretallsinnstilling. Dette viser at dette er et svært omstridt forslag, og vi håper departementet i denne saken lytter til mindretallet, som både har statlige miljøinstanser og miljøorganisasjoner i ryggen.

Arbeidet med miljøkriminalitet er distriktsovergripende, ressurskrevende og kan være svært komplekst. Noen av de største sakene som Miljøkrim-avdelingen i Økokrim har arbeidet med de siste årene, viser oss viktigheten av at dette har vært skilt ut til en nasjonal enhet, som jobber på siden av de lokale politistasjonene. Ulvesaken fra Hedmark, eksplosjonen i Sløvåg som følge av internasjonal organisert miljøkrim med grensekryssende transport av farlig avfall, samt saker med krypskyting og egggrøvier for

internasjonalt svartmarked, samt tyvfiske, er alle eksempler på saker hvor vi trenger en sentral miljøkrimenhet. Vi opplever at økokrim, gjennom flere år har bygd opp en spisskompetanse, og et fagmiljø, innenfor miljøkriminalitetsområdet som er helt unikt. Samtidig ser vi at lokale politikammer ofte stiller uten nødvendig kompetanse, tyngde og internasjonale nettverk (Interpol, CITES og lignende) til alene å ta moderne internasjonalt miljøkrim, som vi har flere tilfeller på at er grensekryssende. Disse erfaringene taler for at en omorganisering vil gå ut over det faglige arbeidet og etterforskningen som gjøres av fauna- og miljøkriminalitet.

Det er vår vurdering at en sammenslåing med Kripos, og en flytting av miljøkriminalitetarbeidet til Trøndelag politidistrikt er en klar nedprioritering av arbeidet mot fauna- og miljøkriminalitet. Arbeidet mot miljøkriminalitet burde styrkes med økte midler, ikke med oppsplitting av et allerede eksisterende fagmiljø. I NOUen Et Norge Uten Miljøgifter ble det pekt på at for mange miljøkrimsaker blir henlagt eller aldri fulgt opp. Dette konkluderte også Miljødirektoratets egen evalueringsrapport etter Sløvåg eksplosjonen, hvor de bl.a. så for seg et mye mer omfattende kontrollregime for sjøtransport m farlig avfall. På dette feltet er det med andre ord behov for en styrking av den nasjonale enheten, og ikke en svekkelse og oppsplitting.

Utvalgets flertall begrunner flyttingen til Trondheim med at fiskeridirektoratet og miljødirektoratet begge ligger her. Dette er en svært svak begrunnelse, særlig all den tid Miljødirektoratet også har kontor i Oslo, og at arbeidet til økokrim er langt mer sektorovergripende enn å bare begrense seg til fiskeridirektoratet og miljødirektoratet. Samtidig tror vi at å opprettholde og styrke det eksisterende fagmiljøet er langt viktigere enn geografisk nærhet til enkelte direktorat.

Naturvernforbundet ber derfor departementet om å lytte til mindretallets innstilling, hva gjelder økokrim og arbeidet med å etterforske alvorlig miljøkriminalitet. Dette er et arbeid som fortsatt må skjermes, og styrkes, ikke deles opp og bli underlagt lokale politikontor. Videre må økokrims miljøenhet gå i partnerskap med toll, kystvakt, Miljødirektorat og lokale politikammer om å kunne håndtere de mange akutte utfordringene vi står overfor på miljøkrimfeltet.

Silje Ask Lundberg

Leder i Naturvernforbundet